Nr. 20. Warszawa, dnia 3 Kwietnia 1919 r. Rok II.

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Cena numeru pojedyńczego 1 mk. Z zaboru austrjackiego i z terenów b. okupacji austrjackiej można wpłacać za numer „Dziennika Urzędowego M. S. W.“ 1 kor. 75 h. „Dziennik Urzędowy“ przyjmuje ogłoszenia instytucji społecznych i użyteczności publicznej, od osób zaś prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz rządowych i powyższych instytucji. Cena za wiersz drobnego pisma jednoszpaltowego 1 mk.

Redakcja i Administracja: Pałac Brühlowski, pl. Saski Nr. 9.

TREŚĆ:

I.

249.

UCHWAŁA SEJMU

o powołaniu kandydatów listy Nr. 1 w 35-ym okręgu wyborczym na posłów do Sejmu Ustawodawczego.

Kandydatów listy № 1 w 35 okręgu wyborczym, a mianowicie: Tadeusza Regera z Cieszyna, ks. Józefa Londzina z Cieszyna, Ryszarda Kunickiego z Frysztatu, Pawła Bobka z Bobrka, Karola Junga z Żukowa Górnego i Jerzego Kantora z Cieszyna uznaje się za posłów do Sejmu Ustawodawczego.

Warszawa, dn. 14 marca 1919 r.

Marszałek: (—) *Trąmpczyński*

Prezydent Ministrów: (—) *I. J. Paderewski*

Minister Spraw Wewnętrznych: (—) *S. Wojciechowski.*

„Dz. Pr.“ № 25 z dn. 20.III 1919 r. poz. 242.

250.

DEKRET

w przedmiocie tymczasowych przepisów budowlanych na obszarach b. zaboru rosyjskiego.

Do czasu uchwalenia przez Sejm Ogólnej Państwowej Ustawy Budowlanej — na obszarach b. zaboru rosyjskiego należy stosować dotychczas obowiązujące przepisy w dziedzinie budownictwa z następującemi uzupełnieniami:

Art. 1.

Przepisy w dziedzinie budownictwa, obowiązujące na obszarze b. C.-N. General-Gubernatorstwa Warszawskiego (Rozporządzenie budowlano-policyjne dla wsi z d. 20 listopada 1917 r. — Dziennik Rozporządzeń Nr. 99 i Rozporządzenie z d. 29 listopada 1916 r.— Dziennik Rozporządzeń Nr. 55) rozciąga się niniejszem na pozostałe obszary b. zaboru rosyjskiego.

Art. 2.

Minister Robót Publicznych może udzielać prawa prowadzenia robót budowlanych i sprawowania technicznego nad niemi dozoru — poza osobami, posiadającemi już takie prawa na zasadzie dotychczasowych przepisów, również i osobom, które zostaną zakwalifikowane przez urzędującą przy Ministrze Robót Publicznych komisję kwalifikacyjną. Skład pomienionej komisji, instrukcję dla niej, regulamin egzaminów i wykaz wyższych uczelni, których dyplomy zwalniają od egzaminów, zatwierdza Minister Robót Publicznych w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz z Ministrem Sztuki i Kultury.

Art. 3.

Wydanie przepisów wykonawczych i przechodnich do dekretu niniejszego poleca się Ministrowi Robót Publicznych w porozumieniu z zainteresowanymi Ministrami.

Dan w Warszawie, dnia 7 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:
(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:
(—) *I. J. Paderewski*

Minister Robót Publicznych:
(—) *Pruchnik.*

„Dz. Pr." № 14 z 8.II 1919 r. poz. 176.

251.

DEKRET

w przedmiocie zmiany ustawy Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego z dn. 9 czerwca 1888 r., uchwalonej przez ogólne zebranie połączonych władz Towarzystwa w dniu 5 i 11 marca 1918 roku.

Na mocy uchwały Rady Ministrów stanowię:

Art. 1.

Poniżej wymienione artykuły ustawy Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego z dnia 9 czerwca 1888 r. otrzymują brzmienie następujące:

Art. 91. Pożyczki udzielane są na dobra, których własność, nieściśniona szczególnemi przepisami, ustaloną jest w hipotekach przy sądach okręgowych. Pożyczki udzielane są również na osady, posiadane na podstawie ukazu z d. 19 lutego 1864 roku, jeżeli własność takich osad jest w hipotece przy sądzie okręgowym uregulowaną i jeżeli osady te mają ustalone granice.

UWAGA: Do osad, w niniejszym artykule wymienionych, nie stosują się w razie sprzedaży przez Towarzystwo czasowe co do nabywców ograniczenia, zamieszczone w ukazie z dnia 19 lutego 1864 roku. (Zbiór Praw i Rozporządzeń Rządowych 1894 r. Nr. 118 poz. 856).

112. Wypłatę pożyczki dopełnia w kancelarji hipotecznej delegowany Radca Dyrekcji Szczegółowej.

Przed wypłatą pożyczki dodatkowej powinny być uiszczone wszystkie zaległości, na dobrach ciążące.

Art. 145. Przygotowanie listów zastawnych i kuponów uskutecznia się kosztem Towarzystwa w Dyrekcji Głównej pod bezpośrednim nadzorem jej Prezesa i Członków. Towarzystwo Kredytowe Ziemskie ma prawo, jako zwrot kosztów przygotowania listów zastawnych i innych, z wydawaniem pożyczek związanych, pobierać specjalną opłatę od biorących pożyczki do wysokości $^3/_4$% od przyznanej pożyczki.

Art. 2.

Moc artykułu 198 tymczasowo zawiesza się.

Art. 3.

Dekret niniejszy nabiera mocy obowiązującej z dniem jego ogłoszenia.

Dan w Warszawie, dnia 7 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:
(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:
(—) *I. J. Paderewski.*

„Dz. Pr." № 14 z 8.II 1919 r. poz. 179.

II.

252.

Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie rozciągnięcia przepisów Dekretu w przedmiocie przepisów tymczasowych o moratorjum mieszkaniowem dla pozostających bez pracy z dnia 19 grudnia 1918 roku (Dziennik Praw Nr. 20, poz. 62) na miasta: Warszawę, Łódź, Pabjanice, Zgierz, Ozorków, Tomaszów, Sosnowice, Włocławek, Zawiercie, Dąbrowę i Częstochowę.

Na mocy uchwały Rady Ministrów, powziętej na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych, zarządza się w myśl Dekretu w przedmiocie przepisów tymczasowych o moratorjum mieszkaniowem dla pozostających bez pracy z dnia 19 grudnia 1918 r. (Dziennik Praw № 20, poz. 62) co następuje:

Przepisy powyższe Dekretu rozciąga się na Warszawę, Łódź, Pabjanice, Zgierz, Ozorków, Tomaszów, Żyrardów, Sosnowice, Włocławek, Zawiercie, Dąbrowę i Częstochowę.

Warszawa, dn. 21 marca 1919 r.

Prezydent Ministrów:
(—) *I. J. Paderewski.*

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *S. Wojciechowski.*

253.

Odezwa.

Ludzie złej woli, którym zależy na sianiu waśni i zamętu w odradzającej się Polsce, szerzą pogłoski, że bicie żydów nie napotka oporu ze strony polskich organów bezpieczeństwa: policji i wojska. Pogłoski te mają na celu pchnąć ciemnych i łatwowiernych do pomagania występnym jednostkom w nadużyciach, gwałtach i grabieży.

W Wolnej i Niepodległej Polsce wszyscy jej mieszkańcy pozostają pod opieką prawa, a prawo to stosuje się w równej mierze do wszystkich bez różnicy wyznania i pochodzenia.

Rząd wzywa przeto wszystkich do przestrzegania spokoju i porządku publicznego oraz ostrzega, że każdy, kto dopuści się, z własnej pobudki lub obcą skłoniony namową, napaści, gwałtu i grabieży lub jakiegokolwiek wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu życia i mienia żydów, czy też chrześćjan, będzie aresztowany i karany z całą surowością prawa.

Powstająca po obaleniu najazdu Polska ma być wzorem praworządnego państwa. Imię Jej powinno być czyste, niczyją krzywdą nie skalane. Ktokolwiek o tem zapomni, nie będzie godny najzaszczytniejszego miana Wolnego Obywatela Wolnej Rzeczypospolitej.

Warszawa, dn. 24 marca 1919 r.

Prezydent Ministrów:
(—) *I. J. Paderewski.*

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *S. Wojciechowski.*

III.

254.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w przedmiocie zakazu wystawiania mundurów i oznak współczesnego wojska polskiego w zakładach widowiskowych i rozrywkowych.

Na zasadzie art. 5 dekretu w przedmiocie przepisów tymczasowych o widowiskach z dnia 7.II.19 zarządzam, co następuje:

Bez zezwolenia Wydziału Prasowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych wzbronione jest występowanie we współczesnych mundurach wojska polskiego aktorów i artystów podczas publicznych ich występów w zakładach widowiskowych lub rozrywkowych.

Zakaz ten stosuje się również do takich mundurów i oznak, w których mimo różnic kroju, barwy lub kształtu widać podobieństwo lub aluzję do mundurów rzeczywistych, używanych przez współczesne wojsko polskie.

Winni przekroczenia tego rozporządzenia, zarówno, przedsiębiorca, lub kierownik sceny, jak i sami artyści i aktorzy, podlegają karze w myśl art. 138 K. K.

Warszawa, dn. 21 marca 1919 r.

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *S. Wojciechowski.*

255.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie przekazania Sejmikom Powiatowym i Radom Miejskim miast, stanowiących samodzielne powiaty miejskie, zadań Tymczasowych Powiatowych Rad Aprowizacyjnych.

Na zasadzie art. 56 Tymczasowej Ordynacji Powiatowej z dn. 4 lutego 1919 r. (Dzien. Praw № 13 z 1919 r. poz. 141) w porozumieniu z Ministerstwem Aprowizacji zarządzam co następuje:

§ 1. Zgodnie z postanowieniem Dekretu z dn. 1 stycznia 1919 r. (Dz. Praw № 8 z 1919 r. poz. 114) w sprawie utworzenia Tymczasowych Powiatowych Rad Aprowizacyjnych, zadania Tymczasowych Powiatowych Rad Aprowizacyjnych przekazuje się w powiatach ziemskich Sejmikom Powiatowym, utworzonym na zasadzie Dekretu o Tymczasowej Ordynacji Wyborczej z dnia 5 grudnia 1918 r., zaś w miastach, stanowiących samodzielne powiaty, — Radom Miejskim.

§ 2. Obowiązkiem przeto Sejmiku Powiatowego (Rady Miejskiej) jest współdziałanie z referentem aprowizacyjnym w sprawie zarządzania środkami żywnościowymi, otrzymanymi do dyspozycji z ogólno-krajowych kontyngensów i innych źródeł.

W szczególności: a) Sejmik (Rada Miejska) reguluje obrót artykułami pierwszej potrzeby na terenie powiatu stosownie do przepisów Ministerstwa Aprowizacji; b) wyznacza instytucje społeczno-handlowe dla odbioru towarów kontyngensowych i zakupu pozakontyngensowych dla całego powiatu; c) powierza funkcje detalicznej sprzedaży odpowiednim instytucjom społecznym lub — w braku tych — kupcom prywatnym; d) czuwa nad cenami i wydaje zarządzenia w sprawie ich regulowania; e) wydaje zarządzenia o walce z lichwą i spekulacją zgodnie z ogólnemi przepisami; f) czuwa nad wykonaniem ogólnych zarządzeń Ministerstwa Aprowizacji na terenie powiatu; g) przedstawia Ministerstwu Aprowizacji wnioski w sprawach, dotyczących aprowizacji powiatu; h) czuwa nad organizacją, powołaną do skupu ziemiopłodów na wewnętrzne potrzeby powiatu oraz kontroluje działalność tej organizacji.

§ 3. Z chwilą objęcia spraw aprowizacyjnych przez Sejmiki (Rady Miejskie) zostają rozwiązane Tymczasowe Powiatowe Rady Aprowizacyjne, które winny wszystkie swe akty, ewentualnie i majątek, jeśli go posiadają, przekazać Sejmikowi (Radzie Miejskiej).

§ 4. Ministerstwo Aprowizacji decyduje w ostatniej instancji w sprawach określonych § 2 niniejszego rozporządzenia. Ogólny zaś nadzór państwowy nad działalnością Sejmików w tej dziedzinie zgodnie z postanowieniami tytułu VI Dekretu o Tymczasowej Ordynacji Powiatowej sprawuje Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Aprowizacji.

Warszawa, dn. 25.III 1919 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:
(—) *K. Sienkiewicz.*

256.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych o zarządzeniu wyborów do Rad Miejskich w poniżej wymienionych miastach b. Królestwa Kongresowego.

Art. 1.

W myśl art. 9-go Dekretu o wyborach do Rad Miejskich na terenie b. Królestwa Kongresowego z dnia 13 grudnia 1918 r. i art, 1-go Regulaminu Wyborczego do Rad Miejskich z dnia 17 grudnia 1918 r., zarządzam wybory do Rad Miejskich w następujących miastach b. Królestwa Kongresowego:

1. Górze Kalwarji, pow. Grójeckiego;
2. Grodzisku, pow. Błońskiego;
3. Kleczewie, pow. Słupeckiego;
4. Kłobucku, pow. Częstochowskiego;
5. Łomży, pow. Łomżyńskiego;
6. Nieszawie, pow. Nieszawskiego;
7. Nowym Dworze, pow. Warszawskiego;
8. Ozorkowie, pow. Łęczyckiego;
9. Proszowicach, pow. Miechowskiego;
10. Rawie, pow. Rawskiego;
11. Szadku, pow. Sieradzkiego;
12. Szczuczynie, pow. Szczuczyńskiego;
13. Turku, pow. Tureckiego;
14. Zambrowie, pow. Łomżyńskiego;
15. Zduńskiej Woli, pow. Sieradzkiego;
16. Zgierzu, pow. Łódzkiego.

Art. 2.

Za dzień zarządzenia wyborów dla miast, wyliczonych w art. 1, uważać należy dzień 2 kwietnia 1919 r.

Art. 3.

Dni świąteczne nie powodują opóźnienia rozpoczęcia ani ukończenia terminów, przewidzianych w Regulaminie Wyborczym do Rad Miejskich; Komitety Wyborcze Główne i Miejscowe winny być czynne również w dni świąteczne.

Warszawa, dn. 27.III 1919 r.

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *S. Wojciechowski.*

IV.

257.

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych Komisarzy Rządowych w przedmiocie budżetów powiatowych związków komunalnych.

Jednym z najgłówniejszych zadań Sejmików Powiatowych jest uchwalenie budżetu (p. 1 art. 17-go Dekretu o Tymczasowej Ordynacji Powiatowej dla obszarów Polski b. zaboru rosyjskiego z d. 4 lutego 1919 r. Dziennik Praw № 13 poz. 141). W celu ułatwienia powiatowym związkom komunalnym wykonania tego zadania oraz w celu uniknięcia zwłoki w zatwierdzeniu przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych uchwalonych przez Sejmiki budżetów (co mogłoby nastąpić wskutek niedość ścisłego opracowania budżetów), wreszcie w celu ujednostajnienia budżetów co do ich formy, niniejszym ustanawiam następujące zasady i przepisy, które winny być stosowane przy układaniu nowych budżetów.

Materjały budżetowe.

Materjały, niezbędne do ułożenia budżetu, winny być niezwłocznie przyjęte od byłych Wydziałów Powiatowych wzgl. Komisji Finansowych Sejmików Powiatowych. Zebrane materjały i pierwszy szkic budżetu, opracowany przez Przewodniczącego, winny być przekazane Wydziałowi Powiatowemu nowo wybranego Sejmiku; Wydział na ich podstawie ułoży ostateczny projekt preliminarza budżetowego.

Materjałami do nowych budżetów są głównie budżety i obrachunki roczne z lat ubiegłych oraz dane o wpływach z danin publicznych na rzecz Państwa (informacji odnośnych należy zasięgnąć u powiatowych państwowych władz skarbowych). Materjały budżetowe winny obejmować zadania powiatowych związków komunalnych, wymienione w art. 7 Tymcz. Ordynacji Powiatowej, art. 5, 7 i 9 Dekretu w przedmiocie tymczasowych przepisów o zarządzaniu drogami kołowemi (Dz. Praw № 15, poz. 149), art. 4 i 6 Dekretu o organizacji policji komunalnej (Dz. Praw № 5, poz. 98), wreszcie art. 2 Państwowej zasadniczej ustawy sanitarnej (Dz. Praw № 15, poz. 207); oraz źródła dochodowe w myśl art. 1 Dekretu w przedmiocie skarbowości powiatowych związków komunalnych z dnia 7 lutego 1919 r. (Dz. Praw z dn. 8. II. 1919 r. № 14 poz. 151).

Preliminarz budżetowy.

Preliminarz budżetowy winien obejmować zestawienie wszystkich przewidywanych w ciągu roku budżetowego niezbędnych wydatków i potrzebnych do ich pokrycia dochodów powiatowego związku komunalnego. Rok budżetowy powiatowych związków komunalnych rozpoczyna się 1 lipca 1919 r. i trwa do 30 czerwca następnego (1920) roku. Wobec tego, że w powiatach b. okupacji niemieckiej obowiązywał dotychczas rok budżetowy od 1 kwietnia do 31 marca następnego roku, Sejmiki Powiatowe w tych powiatach przedewszystkiem winny uchwalić 3-miesięczne prowizorjum budżetowe na czas od 1 kwietnia do 30 czerwca 1919 r. (najlepiej automatycznie w granicach dotychczasowego budżetu), poczem dopiero przystąpią do uchwalenia właściwego rocznego budżetu.

Preliminarz budżetu winien być budżetem *brutto*, t. zn. winien zawierać *wszystkie* wydatki i *wszystkie* dochody, a zatem i wydatki na administrację, tudzież koszty wydobycia dochodów, wykazane bez jakichkolwiek potrąceń. Nie należy więc np. podawać czystych zysków z przedsiębiorstw, lecz należy wykazać wszystkie dochody przedsiębiorstwa, a w odpowiedniej pozycji wydatków koszty prowadzenia przedsiębiorstwa.

Ponieważ w związkach przymusowych, jakiemi są powiatowe związki komunalne, celem gospodarki nie są zyski, lecz pokrycie niezbędnych potrzeb publicznych, przeto przy układaniu preliminarza budżetu należy przedewszystkiem przystąpić do ułożenia strony wydatków. Po określeniu wysokości poszczególnych wydatków oraz ogólnej ich sumy należy przystąpić do ułożenia strony dochodów, przyczem dochody muszą być preliminowane w takiej wysokości, aby budżet się zbilansował, t. j. aby suma dochodów równała się sumie wydatków. Wykazywanie niedoboru bez wskazywania źródła jego pokrycia jest niedopuszczalne. Jeżeli przewidywane dochody nie mogą pokryć wydatków, należy odpowiednio zmniejszyć wydatki.

Pożyczki mogą być zaciągane przez powiatowe związki komunalne tylko w razie niemożności pokrycia niedoborów inną drogą; pożyczki mogą być: 1) *długoterminowe na cele produkcyjne* lub (w drodze wyjątku) na pokrycie nadzwyczajnych potrzeb, związanych z wojną, lub wypadkami żywiołowymi, oraz 2) krótkoterminowe na pokrycie czasowego braku gotowizny w kasie oraz na utworzenie kapitału obrotowego dla prowadzenia operacji żywnościowych i monopoli handlowych.

UWAGA: W myśl p. 4 art. 47 Tymcz. Ordynacji Powiatowej i art. 13 Dekretu w przedmiocie skarbowości powiatowych związków komunalnych (Dz. Praw № 14 par. 151), pożyczki ponad 50.000 mk. = 100.000 k. muszą być zatwierdzone przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (patrz okólnik M. S. W. z dn. 15. I. 19 r. № 28310) S. 6445 w sprawie zatwierdzenia pożyczek).

Wydatki i dochody dzielą się na *zwyczajne* i *nadzwyczajne*. Zwyczajnemi wydatkami i dochodami są te, które corocznie wykazywane są w budżecie w jednakowej mniej więcej wysokości (absolutnej i procentowej), zwykle wzrastającej stopniowo w miarę rozwoju powiatowego związku komunalnego, np. wydatki na administrację, dochód z podatków. Nadzwyczajnemi wydatkami i dochodami, natomiast, są te, które występują tylko jednorazowo lub w nieregularnych okresach czasu, są bardzo wysokie w sto-

sunku do ogólnej sumy budżetu i pojawiają się czasem zupełnie niespodziewanie, wskutek szczególnych przyczyn, jak np. wydatki na walkę z epidemją.

Aby osiągnąć przejrzystość w układzie budżetu, wydatki i dochody dzielą się na „Działy", „Tytuły", „Paragrafy" i „Punkty". Działy oznaczone są dużemi literami alfabetu, np. Dział A: „Wydatki zwyczajne"; tytuły—liczbami rzymskiemi, np. Tytuł I: „Dochód z własnego majątku"; paragrafy—liczbami arabskiemi, np. par. 21: „Zasiłki dla instytucji dobroczynnych"; punkty — małemi literami alfabetu, np. par. 1 p.a: „Pensja sekretarza". Numeracja Działów, Tytułów i Paragrafów ciągnie się przez całą stronę budżetu, kolejność liter punktów—zawiera się tylko w obrębie danego paragrafu, przyczem paragrafy dzielone są na punkty tylko w razie potrzeby. Punkt lub paragraf może zawierać tylko jeden określony wydatek, lub dochód, np. budowa 11 km. drogi po 30.000 kor.=330.000 kor., lub podatek od 300 psów po 10 mk.=3.000 Mk. Jeżeli tak szczegółowe układanie preliminarza spowodowałoby niejasność skutkiem przeciążenia danego tytułu budżetu liczbami, w takim wypadku należy wykazać w budżecie głównym sumę ryczałtową, np. „na pokrycie niedoboru specjalnego budżetu drogowego", „na pokrycie niedoboru specjalnego budżetu szpitala", lub „pensja personelu" 100.000 Mk. i dołączyć budżet specjalny, np. „budżet utrzymania dróg powiatowych", „budżet szpitala", lub „wykaz płac personelu", powołując się w budżecie głównym na budżet specjalny, lub wykaz.

Strona wydatkowa budżetu.

Stosownie do zakresu działania Sejmików Powiatowych *strona wydatkowa powinna zawierać* normalnie następujące Działy i Tytuły (Paragrafy i Punkty podane są tylko dla przykładu, układ ich w obrębie tytułów pozostawia się do uznania organów powiatowych).

Wydatki.

Dział A. **Wydatki zwyczajne.**

Tytuł I. Koszty administracji:
- Par. 1. wydatki osobowe:
  a) pensja sekretarza 12 × 800 mk. i t. d.
- Par. 2. wydatki rzeczowe:
  a) lokal 12 × 500 mk. i t. d.

Tytuł II. Komunikacja:
- Par. 3. utrzymanie istniejących dróg bitych powiatowych;

UWAGA I: w budżecie głównym należy wykazać niedobór budzetu specjalnego.

- Par. 4. budowa nowych dróg;
- Par. 5. utrzymanie istniejących kolejek dojazdowych;
- Par. 6. budowa nowych kolejek;
- Par. 7. zasiłki gminom wiejskim i miejskim na utrzymanie i budowę środków komunikacji i t. p.

UWAGA II: O ile koszty budowy nowych dróg lub kolejek pokrywane są z dochodów nadzwyczajnych, np. pożyczek, wówczas i koszty budowy tych dróg winny być zamieszczone w dziale B. wydatków nadzwyczajnych w osobnym tytule: „Budowa nowych dróg i kolejek".

Tytuł III. Popieranie rolnictwa, handlu i przemysłu:
- Par. 8. cele rolnicze ogólno-krajowe (np. zasiłek Centr. T-wu Rolniczemu, Cent. Związkowi Kółek Rolnych i t. p.);
- Par. 9. cele rolnicze miejscowe (np. zasiłek T-wu Roln. Okręg., lub Kółku Roln. i t. p.);
- Par. 10. cele handlowe (np. zasiłek na założenie kooperatywy i t. p.);
- Par. 11. cele przemysłowe (np. na założenie wytwórni rzemieślniczej i t. p.);

Tytuł IV. Zdrowotność i szpitalnictwo:
- Par. 12. walka z chorobami zakaźnemi:
  a) na założenie i utrzymanie zakładu dezynfekcyjnego;
  b) na utworzenie i utrzymanie odwszarni i t. p.
- Par. 13. hygiena ludowa:
  a) na wiercenie studzien i t. p.
  b) zasiłki dla akuszerek i t. p.
- Par. 14. utrzymanie istniejących szpitali;
- Par. 15. Zasiłki dla szpitali i t. p.

Tytuł V. Dobroczynność publiczna (opieka społeczna);
- Par. 16. zwroty gminom miejskim i wiejskim wydatków na opiekę nad ubogiemi, poniesionych w myśl § 1-go rozporządzenia Jen. Gub. Warszawskiego z dn. 5/XII—16 r. (Dz. Rozp. J. G. W. № 56, poz. 212);
- Par. 17. koszty nadzwyczajnej opieki nad ubogiemi (opieka nad umysłowo chorymi, niedołężnymi i t. p.), ponoszone w myśl § 1 rozp. 213 (Dz. Rozp. № 56);

UWAGA: Wydatki, wymienione w par. 16 i 17 są obowiązkowe tylko w powiatach b. okupacji niemieckiej.

- Par. 18. zasiłki dla instytucji dobroczynnych i t. p.

Tytuł VI. Szkolnictwo i oświata:
- Par. 19. popieranie szkolnictwa zawodowego:
  a) zasiłki na szkoły rolnicze;
  b) stypendja dla uczniów szkoły zawodowej i t. p.;
- Par. 20. popieranie szkolnictwa elementarnego:
  a) zasiłki dla gmin na budowę nowych gmachów szkolnych;
  b) zasiłek dla Rady Szkolnej Ogręgowej;
  c) kursy dokształcające dla nauczycieli ludowych i t. p.

Tytuł VII. Cele kulturalne:
- Par. 21. meljoracje (z wyjątkiem tych, które mają znaczenie tylko dla

komunikacji i winny być zamieszczone w tytule II);

Par. 22. pożarnictwo;

Par. 23. popieranie instytucji kulturalnych (np. Biura Pracy Społecznej, Biblioteki Publicznej i t. p.);

Tytuł VIII. Bezpieczeństwo publiczne:

Par. 24. policja komunalna (należy wykazać sumę ryczałtową wydatków osobowych i załączyć osobny wykaz płac personelu policji komunalnej oraz wykazać szczegółowo wydatki rzeczowe);

Tytuł IX. Koszty monopoli i przedsiębiorstw powiatowych:

Par. 25. koszty monopoli;

Par. 26. koszty przedsiębiorstw (podać z reguły sumę ryczałtową i specjalny budżet);

Tytuł X. Wydatki nieprzewidziane:

Par. 27. do dyspozycji Sejmiku Powiatowego na klęski elementarne i t. p.;

Par. 28. do dyspozycji Wydziału Powiatowego i t. p.

Dział B. Wydatki nadzwyczajne.

Tytuł XI. Pożyczki, zapomogi i wydatki jednorazowe:

Par. 29. amortyzacja pożyczek;

Par. 30. procenty od pożyczek;

Par. 31. pożyczki i zapomogi, udzielone słabym finansowo gminom miejskim i wiejskim;

Par. 32. zakup nieruchomości;

Tytuł XII. Wydatki wojenne:

Par. 33. zapomogi na odbudowę;

Par. 34. pożyczki na odbudowę;

Par. 35. pomoc miastom, poszkodowanym przez wojnę;

Par. 36. zapomogi gminom na koszty kwaterunkowe.

Dział C. Sumy przejściowe:

Tytuł XIII. Na fundusz wyrównawczy:

Par. 37. 50% podatku gruntowego na fundusz wyrównawczy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Do powyższego zauważyć należy, że przy określaniu wysokości poszczególnych tytułów budżetu należy mieć na uwadze potrzeby powiatu.

Strona dochodowa budżetu.

Stosownie do przepisów Dekretu w przedmiocie skarbowości powiatowych związków komunalnych z d. 7 lutego 1919 r. strona dochodów powinna zawierać następujące Działy i Tytuły (paragrafy i punkty podane są tylko dla przykładu).

Dochody.

Dział A. Dochody zwyczajne.

Tytuł I. Dochód z własnego majątku:

Par. 1. (wykazać sumę ryczałtową i załączyć wykaz);

Tytuł II. Dochód z przedsiębiorstw:

Par. 2. (j. w par. 1);

Tytuł III. Zapomogi ze strony Państwa w wysokości, przewidzianej przez ustawy;

Par. 3. zapomogi na utrzymanie dróg powiatowych w wysokości 30% kosztów utrzymania;

Par. 4. zapomoga na utrzymanie policji komunalnej w wysokości 50% kosztów utrzymania;

Tytuł IV. Opłaty:

Par. 5. opłaty administracyjne (od podań i aktów);

Par. 6. opłaty za korzystanie z urządzeń powiatowych, np. za korzystanie z odwszarni i t. p.

Par. 7. opłaty specjalne:
a) składki adjacentów w obowiązkowej wysokości 20% kosztów utrzymania dróg powiatowych;
b) składki adjacentów na koszty budowy nowych dróg powiatowych;
c) inne i dodatkowe składki adjacentów.

Tytuł V. Podatki dotacyjne:

Par. 8. podatek od psów;

UWAGA. Ponieważ w powiatach b. okupacji austrjackiej nie został dotąd ustawowo wprowadzony państwowy podatek od psów (podatek ten istnieje w powiatach b. okupacji niemieckiej na podstawie rozporządzenia Jen. Gub. Warszawskiego z dn. 20/XI 1915 r. № 41 Punkt 29 Dz. Rozp. J. G. W. № 12), przeto podatek ten należy w tych powiatach wprowadzić na zasadzie art. 8. Dekretu w przedmiocie skarbowości powiatowych związków komunalnych z dnia 7/II 1919 r. (Dz. Praw. Państwa № 14 poz. 151), a odnośny statut przedłożyć po myśli art. 9 rzeczonego Dekretu do zatwierdzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Wzór statutu p. załącznik **A**.

Par. 9. podatek drogowy;

Par. 10. podatek transportowy.

UWAGA. Ponieważ podatek transportowy nie był w powiatach, należących do b. okupacji austrjackiej, wymierzany ani ściągany przez władze okupacyjne, przeto za podstawę podatku należy przyjąć ostatni wymiar, dokonany przez władze rosyjskie.

Tytuł VI. Dodatki do podatków państwowych i gminnych:

Par. 11. dodatek obowiązkowy do zasadniczego podatku gruntowego państwowego w wysokości 100%;

Par. 12. dodatek do zasadniczego podatku państwowego podymnego do wysokości 100%;

Par. 13. dodatek do państwowego podatku od nieruchomości miejskich do wysokości 50%;

Par. 14. dodatek do podatku od przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych:
a) dla klasy I i II przedsiębiorstw handlowych do wysokości 75% pod. patentowego;
b) dla pozostałych klas przedsiębiorstw handlowych do wysokości 150% pod. patentowego;
c) dla pierwszych czterech klas przedsiębiorstw przemysłowych do wysokości 50% pod. patentowego;
d) dla trzech ostatnich klas oraz wymienionych w p. 4 art. 7 Dekretu w przedmiocie skarbowości powiatowych związków komunalnych z dnia 7/II. 1919 r. przedsiębiorstw przemysłowych, do wysokości 100% podatku patentowego;

Par. 15. dodatek do państwowego podatku akcyzowego od przedsiębiorstw, zajmujących się produkcją napojów do wysokości 100%;

Par. 16. dodatek do państwowego podatku patentowego od wyszynku alkoholu do wysokości 500%;

Par. 17. dodatek do państwowego podatku stemplowego od obrotu majątkami nieruchomymi do wysokości 1%.

UWAGA. O ile na terytorjum danego powiatowego związku komunalnego znajduje się miasto, wydzielone z powiatu, a Sejmik uchwali dodatki przewidziane w art. 7 p. 7 Dekretu w przedmiocie skarbowości powiatowych związków komunalnych z dnia 7/II 1919 r. Dz. Pr. № 14 poz. 151, będzie rzeczą Wydziału Powiatowego prosić odnośnych rejentów, urzędujących w mieście wydzielonem, aby prowadzili odrębnie odnośne wykazy poboru podatku dla nieruchomości miasta, a osobno dla nieruchomości powiatu, i dodatki pobrane z powiatu przelewali do kasy Wydziału Powiatowego.

Par. 18. dodatek do państwowego podatku mieszkaniowego do wysokości 25%.

Tytuł VII. Samodzielne podatki powiatowych związków komunalnych:

Par. 19. podatek od koni;

Par. 20. podatek od bydła;

Par. 21. podatki od przedmiotów zbytku (samochodów, karet i powozów luksusowych i t. p.);

Par. 22. inne podatki samodzielne, np. od przyrostu wartości i t. p.

Tytuł VIII. Dodatki do cen przedmiotów monopolu państwowego:

Par. 23. dodatek do monopolowej ceny cukru w wysokości: 20 mk. = 36 k. od 100 kg.;

Par. 24. dodatek do monopolowej ceny nafty w wysokości: 11,20 mk. = 20 k. od 100 kg.;

Par. 25. dodatek do monopolowej ceny soli w wysokości: 5 mk. = 8 k. 100 kg.;

Par. 26. dodatek do monopolowej ceny węgla w wysokości: 10% ceny węgla, franco wagon kopalnia.

Tytuł IX. Monopole powiatowe:

Par. 27. monopole na sprzedaż siana i t p.

Tytuł X. Zwroty:

Par. 28. zwroty połowy kwoty wydatków, poniesionych przez powiatowy związek komunalny na nadzwyczajną opiekę nad ubogimi (§ 1 rozp. № 213, Dz. Rozp. № 56);

UWAGA: Obowiązuje tylko w powiatach b. okupacji niemieckiej.

Tytuł XI. Kary:

Par. 29. kary dyscyplinarne i inne.

Dział B. Dochody nadzwyczajne.

Tytuł XII. Pożyczki, darowizny, zapisy, wpływy jednorazowe:

Par. 30. pożyczka długoterminowa;

Par. 31. pożyczka krótkoterminowa;

Par. 32. zapis;

Par. 33. ze sprzedaży lub zamiany majątku i t. p.

Dział C. Sumy przejściowe.

Tytuł XI. Na fundusz wyrównawczy;

Par. 34. 50%-owy obowiązkowy dodatek do zasadniczego podatku gruntowego państwowego (przekazywany w wydatkach na fundusz wyrównawczy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych).

Niezależnie od powyższych tytułów wydatków i dochodów w każdym budżecie musi być na początku budżetu wykazana w dochodach pozostałość kasowa lub w wydatkach niedobór do pokrycia z roku poprzedniego.

Niezależnie od szczegółowego zestawienia działów, tytułów, paragrafów i punktów, na końcu budżetu musi być podane zestawienie sum, preliminowanych na poszczególne działy i tytuły budżetu. Budżet winien być zestawiony na odpowiednim formularzu według załącznika **B** oraz podpisany przez przewodniczącego z podaniem daty uchwalenia przez sejmik oraz odnośnego punktu protokułu danego posiedzenia.

Warszawa, dn. 5 marca 1919 roku.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych

(—) *K. Sienkiewicz.*

Załącznik A.

Wzór Statutu podatku od psów dla powiatowych związków komunalnych w powiatach b. okupacji austrjackiej.

§ 1. Każdy posiadacz psa obowiązany jest do opłacania od niego podatku w wysokości:

1) 20 koron na wsi,

2) 60 koron w mieście, za rok kalendarzowy.

Jednakże od psów myśliwskich tak na wsi, jak w mieście posiadacz płaci: za jednego psa 150 kor., za każdego zaś następnego 200 kor.

§ 2. Od psów łańcuchowych, które są utrzymywane wyłącznie celem pilnowania gospodarstwa, podatek wynosi:

1) 6 koron rocznie na wsi,

2) 30 koron rocznie w mieście.

§ 3. Zwalnia się od podatku psy owczarskie; psy służby leśnej nie zalicza się do psów myśliwskich.

§ 4. Właściciele psów winni zgłosić, ile mają psów, w przeciągu czterech tygodni od daty ogłoszenia niniejszego statutu; zgłoszenie wnosić należy we właściwym magistracie, względnie Urzędzie Gminnym.

Kto nabędzie psa po upływie tego terminu, lub sprowadzi się do powiatu z psem, winien, w przeciągu dwuch tygodni od daty nabycia lub sprowadzenia się, zgłosić go we właściwym magistracie, względnie Urzędzie Gminnym i opłacić jednocześnie podatek roczny.

Szczenięta suki, należącej do obowiązanego do płacenia podatku, uważa się po upływie 2-ch tygodni od czasu, w którym przestały ssać, jako nowonabyte.

Za psa, na wsi opodatkowanego, przeniesionego później do miasta, należy dopłacić różnicę kwoty podatku.

§ 5. Podatek za rok 1919 zapłacić należy w terminie, określonym przez wydział powiatowy; podatek za lata następne do dnia 1 lutego każdego roku w Magistracie, względnie Urzędzie Gminnym tej miejscowości, w której mieszka osoba, obowiązana do płacenia podatku.

§ 6. Władze wojskowe i cywilne, zarówno jak i ich funkcjonarjusze, nie opłacają podatku od psów, utrzymywanych w celach służbowych.

§ 7. Wykroczenia przeciwko przepisom § 1—6 będą karane przez Sądy, w myśl art. 138 Kod. Kar. Niezależnie od tego zostaną zabrane i zabite psy, których właściciele uchylą się od zastosowania się do powyższych przepisów.

§ 8. Wydział Powiatowy upoważniony jest do wydania zarządzeń, niezbędnych do wykonania niniejszego statutu.

Objaśnienia.

Do § 1-go i 2-go. Normy podatku od psów, przewidziane w § 1, są najwyższą, a w 2 najniższą normą, które ze względu na istniejące w powiatach b. okupacji niemieckiej normy państwowego dotacyjnego podatku od psów (Dz. Rozp. J. G. W. Nr. 12 z dn. 1 grudnia 1915 r. Rozp. Nr. 41 (29) będą przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zatwierdzone.

Do § 8-go. Pod zarządzeniami Wydziału Powiatowego rozumieć należy: polecenie Burmistrzom i Wójtom sporządzenia spisów psów i ich ewidencji, sposób ściągania podatku oraz wpłacania go do powiatowej kasy komunalnej, ustanowienie systemu kontroli podatku, np. przez wprowadzenie znaczków dla psów, od których podatek został wpłacony i t. d.

Załącznik B.

Budżet zestawiony być winien na następującym formularzu:

a) strona tytułowa: Preliminarz budżetowy Sejmiku... na rok 1919/20.

b) strona wewnętrzna:

Wykonanie budżetu na 1917 r.		Budżet na 1918 r.		Tytuł	Paragraf	DOCHODY lub WYDATKI	Preliminowano na 1919 r.		Suma tytułu		W stosunku do budżetu 1918 r. więcej		mniej				Wyjaśnienia
Mk.	f.	Mk.	f.				Mk.	f.	Mk.	f.	Mk.	f.	Mk.	f.	Mk.	f.	
						A. Wydatki zwyczajne											
				I		I. Koszty administracji											
					1	. . . . .											
					2	. . . . .											
					3	. . . . .											
					4	. . . . .											
						a)											
						b)											
						c)											
						i t. d.											

258.

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych do Komisarzy Rządowych w sprawie przejęcia maszyn i narzędzi rolniczych, pozostałych po okupantach, przez Min. Rolnictwa.

Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych żali się, iż niektórzy Komisarze Rządu nie odpowiadają na jego pisma, do nich wystosowane, a tyczące się przejęcia przez to Ministerstwo pozostałych po okupantach maszyn i narzędzi rolniczych, albo też wprost odmawiają zdania ich

zastępcom Ministerstwa, motywując odmowę swą tem, że o przejęciu maszyn pod zarząd Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych nie zostali zawiadomieni.

Wobec tego poleca się Panom Komisarzom Rządu, by w sprawach, należących niewątpliwie do zakresu działania Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych, okazywali organom tegoż wszelką pomoc i szli im na rękę.

Przy tej sposobność zauważa się, że, aczkolwiek w myśl organizacji władz polskich przełożonym Panów Komisarzy Rządu jest Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, to jednak obowiązani są wykonywać także życzenia innych Ministerstw. W razie wątpliwości, w szczególności zaś gdy Komisarz Rządu sądzi, że mógłby przekroczyć swój zakres działania, gbyby spełnił życzenie innego Ministerstwa, zasięgnąć należy przed ewentualnym wydaniem dalszych zarządzeń decyzji M. S. W., powiadamiając o tem równocześnie dane Ministerstwo.

Obowiązek zbierania, zabezpieczenia i pozostawienia do dyspozycji Min. Roln. maszyn i narzędzi rolniczych po b. okupantach ciąży na Komisarzach Rządu na mocy obwieszczenia Rady Ministrów z dn. 20.XI 1918 r.

Warszawa, dn. 19 marca 1919 r.

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) *S. Wojciechowski*

259.

Wzór regulaminu obrad Sejmiku Powiatowego.

§ 1. Posiedzenia Sejmiku zwołuje Przewodniczący przynajmniej raz na kwartał.

Pozatem Sejmik zwołany będzie, gdy tego zażąda przynajmniej 1/4 część członków.

§ 2. O posiedzeniach zawiadamia Przewodniczący członków Sejmiku pisemnie na 14 dni przed terminem posiedzenia; w zawiadomieniu wskazane być mają dzień, godzina i miejsce mającego się odbyć posiedzenia. Do zawiadomienia należy dołączyć:

a) porządek dzienny, zredagowany w formie wniosków, o ile możności wraz krótkimi motywami;
b) sprawozdanie z działalności Wydziału Powiatowego za czas od ostatniego posiedzenia sejmikowego i protokół ostatniego posiedzenia.
c) preliminarz budżetu, o ile na porządek dzienny posiedzenia wniesiono sprawę uchwalenia budżetu;
d) zamknięcie rachunkowe, o ile na porządku dziennym posiedzenia umieszczono sprawę zamknięcia rachunkowego.

W przypadkach nagłych Przewodniczący zawiadamia o posiedzeniu Sejmiku na 3 dni przed posiedzeniem, dołączając tylko porządek dzienny.

Obwieszczenie o mającem się odbyć posiedzeniu Sejmiku winno być wywieszone w biurze Urzędu Powiatowego, oraz zamieszczone w czasopismach miejscowych.

§ 3. Przewodniczący otwiera posiedzenie Sejmiku, sprawdza, czy zawiadomienia o posiedzeniu zostały członkom doręczone i ustala ilość obecnych członków Sejmiku.

§ 4. Do powzięcia uchwał wymagana jest oprócz Przewodniczącego obecność przynajmniej połowy ogólnej liczby członków Sejmiku.

Uchwały zapadają zwykłą większością głosów.

Wstrzymujących się od głosowania uważa się za głosujących za wnioskiem.

Przewodniczący nie bierze udziału w głosowaniu.

§ 5. Jeżeli jedno posiedzenie, na którem nie jest wymagana kwalifikowana większość obecnych, nie odbyło się skutkiem niedostatecznej liczby obecnych, to następne posiedzenie, zwołane z tym samym porządkiem dziennym, jest prawomocne niezależnie od liczby przybyłych członków.

§ 6. Do powzięcia uchwał o zaciąganiu pożyczek, o aljenowaniu nieruchomości oraz uchwał, dotyczących regulaminu Sejmiku Powiatowego i Wydziału Powiatowego, niezbędna jest obecność, prócz Przewodnicząceo, conajmniej $^2/_3$ członków Sejmiku.

Uchwały, wymagające obecności tej kwalifikowanej większości, zapadają większością $^2/_3$ głosów.

§ 7. Obradami Sejmiku kieruje Przewodniczący i udziela głosu członkom Sejmiku, którzy o to proszą.

Posiedzenie rozpoczyna się od zapytania Przewodniczącego, czy który z członków Sejmiku żąda odczytania doręczonego członkom protokółu z ostatniego posiedzenia względnie jego sprostowania.

W razie, jeśli w sprawie protokółu nikt głosu nie żąda, względnie po ewentualnem sprostowaniu protokółu, Przewodniczący konstatuje przyjęcie protokółu.

§ 8. W dalszym ciągu Przewodniczący lub wyznaczeni przez niego referenci, powołując się na doręczone członkom sprawozdanie, referują w krótkości ważniejsze sprawy, które od osta-

tniego posiedzenia Sejmiku przez Wydział Powiatowy, załatwione zostały, jak również informują o sposobie wykonania uchwał, powziętych przez Sejmik na poprzedniem posiedzeniu.

§ 9. Z kolei służy członkom Sejmiku, przed przystąpieniem do porządku dziennego, prawo stawiania wniosków nagłych. Wniosek ma być podany na piśmie i poparty conajmniej przez 8 członków. Sejmik odrazu orzeka, czy wniosek ma być uznany, jako nagły. Podczas dyskusji nad nagłością wolno przedstawiać tylko powody nagłości, a nie wolno omawiać meritum wniosku.

Wnioski uznane za nagłe, winny być umieszczone na końcu porządku obrad tego samego posiedzenia.

Prócz stawiania wniosków nagłych członkowie Sejmiku mają prawo przed przystąpieniem do porządku dziennego czynić zapytania Przewodniczącemu o tem wszystkiem, o czem Sejmikowi z jego zakresu działania wiedzieć należy. Przewodniczący winien dać odpowiedź na tem samem posiedzeniu, lub—wskutek ważnych przytoczonych względów—na najbliższem.

Wolne, nie nagłe, wnioski członków Sejmiku mogą być stawiane też tylko na piśmie, lecz dopiero po wyczerpaniu porządku dziennego; Sejmik albo odrzuca je, albo przekazuje Wydziałowi powiatowemu po przeprowadzeniu rozprawy, nie wchodząc jednak w istotę rzeczy.

UWAGA: Pożądaną jest, zdaniem Ministra Spraw Wewnętrznych, dla zapobieżenia zbytniej przewlekłości obrad, uchwała Sejmiku, że w dyskusji nad wnioskami nagłemi i wolnemi, wolno zabrać głos tylko jednemu członkowi Sejmiku za i jednemu przeciw.

§ 10. Po ostatecznem uchwaleniu porządku dziennego Sejmik przystępuje do obrad. Przewodniczący udziela członkom Sejmiku głosu w porządku, w jakim go zażądali. Pierwszy głos zabiera sprawozdawca (wnioskodawca, referent). Mówcy przemawiają z miejsca, stojąc, z pamięci; odczytywać wolno tylko dokumenty, wyciągi cyfrowe, cytaty i t. p.

W jednej i tej samej sprawie wolno zabierać głos tylko dwa razy; o dodatkowem dopuszczeniu do głosu rozstrzyga Sejmik większością 2/3 głosów. Sprawozdawcy Przewodniczacy może udzielić głosu poza kolejką i bez ograniczenia liczby przemówień.

W sprawie osobistej lub faktycznych sprostowań Przewodniczący udziela głosu zaraz po ukończeniu rozpraw nad bieżącym punktem porządku obrad; w sprawie formalnej — zaraz po ukończeniu odbywającego się przemówienia lub głosowania.

§ 11. Sejmik może ograniczyć czas trwania przemówień do określonej ilości minut a także:

a) zamknąć listę mówców lub
b) zamknąć rozprawy

na wniosek, zgłoszony przez 1-go członka Sejmiku.

Po odczytaniu listy osób, zapisanych do głosu przed chwilą zgłoszenia wniosku o zamknięciu listy mówców lub rozpraw, Przewodniczący poddaje sam wniosek pod głosowanie bez dyskusji.

W razie przyjęcia wniosku zamknięcia listy mówców, rozprawy nad przedmiotem omawianym będą zamknięte po wysłuchaniu mówców, zapisanych do głosu, w razie przyjęcia wniosku zamknięcia rozpraw — mówcy zapisani głosu nie otrzymują.

Po zamknięciu rozpraw otrzymuje głos ostateczny sprawozdawca.

§ 12. Każdy urzędnik Urzędu Powiatowego może, za zezwoleniem Przewodniczącego, zabierać głos na posiedzeniach Sejmiku Powiatowego, w sprawach swego resortu.

§ 13. Przewodniczącemu służy prawo przerywania mówcy, skoro odbiega od przedmiotu rozprawy; może on odebrać głos mówcy, gdyby ten pomimo dwukrotnego upomnienia doń się nie zastosował. Członek Sejmiku może być za niewłaściwe zachowanie się lub tamowanie obrad usunięty na jedno do trzech posiedzeń nie inaczej wszakże, jak na mocy uchwały Sejmiku, powziętej większością 2/3 głosów obecnych, na wniosek Przewodniczącego.

§ 14. Jeżeli w sprawie, stanowiącej przedmiot obrad, jest zainteresowany materjalnie członek Sejmiku Powiatowego, albo jego krewni, lub powinowaci pierwszych trzech stopni, nie może on być przy rozważaniu sprawy ani przy głosowaniu nad nią.

§ 15. Po ukończeniu rozpraw nad danym przedmiotem Przewodniczący odczytuje wniosek, względnie wnioski i wzywa Sejmik do głosowania.

Wnioski należy poddawać pod głosowanie w formie pytań, stawianych w ten sposób, aby odpowiedź mogła być wyrażona słowem „tak“ lub „nie“.

Poprawki do wniosków powinny być poddane pod głosowanie przed głosowaniem nad całością wniosku. Z pośród kilku zgłoszonych poprawek należy najpierw poddać pod głosowanie najdalej idącą. Gdy wniosek składa się z kilku ustępów odrębnych, głosowanie winno się odbyć nad każdym ustępem z osobna, jeśli przynajmniej jeden członek Sejmiku tego zażąda.

W razie zgłoszenia w tej samej sprawie kilku wniosków, Przewodniczący decyduje o kolejności głosowania nad nimi, kierując się zasadą, że należy najpierw poddać pod głosowanie wniosek najdalej idący, np. wniosek o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem.

§ 16. Głosowanie jest jawne i odbywa się przez podniesienie rąk lub powstanie. W sprawach jednak osobistych oraz na żądanie 1/4 obecnych członków Sejmiku musi być zastosowane głosowanie tajne. Na żądanie takiej samej części obecnych członków Sejmiku zastosowane będzie głosowanie imienne.

Głosowanie przy wyborach jest tajne. Wyjątek stanowi wybór przez aklamację.

§ 17. Przewodniczący stwierdza i ogłasza wynik głosowania. Ponieważ wstrzymujących się od głosowania uważa się za głosujących za wnioskiem, należy zawsze stwierdzić, ilu członków Sejmiku, wstrzymało się od głosowania.

§ 18. Każdy przyjęty wniosek staje się uchwałą. Uchwały Sejmiku winny być podawane do wiadomości publicznej przez wywieszenie w Urzędzie Powiatowym nie później jak w 3 dni po posiedzeniu Sejmiku, tudzież przez ogłoszenie w czasopismach miejscowych.

§ 19. Rewizja uchwały Sejmiku może nastąpić jedynie wtedy, gdy 2/3 obecnych członków Sejmiku oświadczy się za tem.

§ 20. Jeżeli Przewodniczący sądzi, że dana uchwała Sejmiku Powiatowego: 1) powzięta została na zebraniu nieprawomocnem, 2) przekracza kompetencję Sejmiku, lub 3) pogwałca obowiązujące ustawy, — obowiązany jest zawiesić wykonanie uchwały, o czem winna być w protokóle umieszczona wzmianka i sprawę przedłożyć w przeciągu 3 dni Ministrowi Spraw Wewnętrznych, celem wydania orzeczenia o nieważności.

§ 21. Wydział Powiatowy może w ciągu dwóch tygodni zażądać rewizji takich uchwał Sejmiku Powiatowego, które:

a) pogwałcają ordynację powiatową lub obowiązujące ustawy,
b) są niewykonalne lub muszą przynieść szkodę powiatowi.

Zakwestjonowana przez Wydział uchwała Sejmiku Powiatowego uważana jest za *ostateczną*, (t. j. utrzymaną w mocy), jeżeli przyjęta została na następnem posiedzeniu większością 2/3 głosów wszystkich członków Sejmiku.

§ 22. Sejmik Powiatowy ustanawia w razie potrzeby Komisje Powiatowe do specjalnych spraw (np. komisję drogową, rewizyjną, sanitarną i t. p.) i wybiera ich członków zwyczajną większością głosów.

Komisje rozważają sprawy przekazane im przez Sejmik i przedstawiają swe wnioski Wydziałowi.

Posiedzenia Komisji zwołuje i przewodniczy na nich Przewodniczący Sejmiku.

Na członków komisji można powoływać rzeczoznawców z poza grona Sejmiku.

§ 23. Z każdego posiedzenia Sejmiku spisuje protokół wyznaczony przez Przewodniczącego powiatowy urzędnik komunalny. Protokół winien zawierać miejsce, datę posiedzenia, nazwiska obecnych członków Sejmiku, porządek obrad, wnioski i poprawki z nazwiskiem sprawozdawcy lub wnioskodawcy, wyniki głosowania, powzięte uchwały z krótkimi motywami, treść zapytań i odpowiedzi na nie i napomnienia Przewodniczącego.

Protokół podpisuje Przewodniczący i protokulant.

Najpóźniej w 3 dni po posiedzeniu protokół zostaje wyłożony w biurze Urzędu Powiatowego i może być przeglądany przez członków Sejmiku jak również—z wyjątkiem protokółów posiedzeń poufnych—przez mieszkańców powiatu.

§ 24. Obrady Sejmiku są jawne. Obcy zajmują miejsca, oddzielone od członków Sejmiku. Ilość biletów wstępu, które wydaje wyznaczony przez Przewodniczącego powiatowy urzędnik komunalny, zależy od warunków pomieszczenia Sejmiku.

Na wniosek Przewodniczącego lub przynajmniej $1/_4$ obecnych członków może Sejmik większością $2/_3$ głosów obecnych uchwalić posiedzenie tajne. Członków Sejmiku w sprawach rozpatrywanych na posiedzeniu tajnem obowiązuje tajemnica. Podczas obrad nad budżetem i rozpatrywania rachunków powiatowych posiedzenia w każdym razie muszą być jawne. Przewodniczący ma prawo usunąć z sali posiedzeń każdą osobę z publiczności, która zakłóca porządek, lub nawet, w razie potrzeby, zarządzić całkowite opróżnienie sali z publiczności.

Sejmik może wybrać ze swego grona dwóch mężów (kwestorów) dla utrzymania porządku w czasie obrad.

§ 25. Członkowie Sejmiku obowiązani są przybywać na posiedzenie punktualnie i brać w nich udział aż do końca. O powodach niemożności przybycia na posiedzenie członek Sejmiku winien zawiadomić Przewodniczącego.

Członek Sejmiku, nieprzybywający na posiedzenie bez podania okoliczności usprawiedliwiających, podlega karze od 3-ch do 25-ciu marek (od 6-ciu do 50-ciu koron).

Członek Sejmiku, nieprzybywający na posiedzenie, o którem mowa w § 5 niniejszego regulaminu, bez podania okoliczności usprawiedliwiających, podlega karze od 10 do 100 marek (od 20 do 200 koron). Wymiar tych kar zależy od uznania Przewodniczącego.

Członek Sejmiku, który nie przybył na 3 kolejne posiedzenia bez usprawiedliwiającego powodu, traci mandat.

Urząd członka Sejmiku jest honorowy, jednakże członkowie Sejmiku, Wydziału i Komisji otrzymują djety i zwrot kosztów podróży. Wysokość djet nie może przewyższać 15 marek (30 koron) za dzień i 50 f. (1 kor.) za klm. najkrótszej drogi kołowej, względnie ceny biletu III-ej klasy.

§ 26. O ile w regulaminie tym jest mowa o Przewodniczącym Sejmiku, należy, w razie jego nieobecności, rozumieć jego urzędowego zastępcę, o ile zaś jest mowa o członkach Sejmiku, należy rozumieć także członków Wydziału Powiatowego, wybranych z poza grona Sejmiku.

Drukiem F. Wyszyńskiego i S-ki, Warszawa, Zgoda № 5.